

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Refusjon av ilagt gebyr for manglene billett.

Dato

17.11.2016

Saksnummer

023/16 K

Tjenesteyter

Ruter

Klager har i det vesentlige anført: 30. januar var klager, som er født 0.0.2000, sammen med sin bror og sin fetter en tur i byen (Grønland).

De hadde bestemt seg for å ta bussen hjem, men ønsket å spise først. De oppsøkte en Narvesen-kiosk på Grønland T-banestasjon for å kjøpe billetter. Kommisjonæren ved Narvesen kunne imidlertid opplyse guttene at de kunne reise på fetterens månedskort siden han var voksen.

De tok først bussen til Carl Berners plass hvor de spiste, før de tok buss nr. 21 til Helsfyr. På denne ruten var det billettkontroll, men klager var sikker på at de kunne reise «gratis» på fetterens billett, slik kommisjonæren hadde forklart.

Broren slapp gebyr siden han var mindreårig, men klager ble ilagt gebyr for manglende billett.

Klager føler seg forledet, dersom han hadde visst at han ikke kunne reise på fetterens månedskort, ville han ha kjøpt enkeltbillett, noe klager også gjorde da han ankom Helsfyr.

Han likte heller ikke at de ble holdt innestengt i bussen. De hadde noe viktig å rekke, men på grunn av dette ble de forsinket.

Klager er under 16 år og mener at han selv ikke har ansvar for å følge Ruters transportvedtekter. Klagers far stiller seg også undrende til hvorfor sønnen ble ilagt fullt gebyr og mener at studenter og mindreårige får redusert gebyr inntil fylte 18 år.

Faren hadde gitt begge sønnene penger til bussbillett, og han mener at guttene unnlot å kjøpe billetter fordi kommisjonæren fortalte de at de kunne reise på fetterens månedskort. Faren ser at hendelsen har preget sønnen, som stadig tar opp at han ble feilinformert hos Narvesen og at han har dårlig samvittighet for gebyret han ble ilagt.

Det er første gang klager har blitt tatt i billettkontroll, og mener at han har opplevd at andre har sluppet gebyr og heller fått en advarsel.

Klager mener han ble feilinformert av kommisjonæren hos Narvesen, og fordi det er første gang han har blitt ilagt gebyr, krever klager at gebyret frafalles.

Ruter har i det vesentlige anført:

Klager født 0.0.2000 ble stoppet i billettkontroll 30. januar 2016 han kunne ikke fremvise noen form for billett. Hans forklaring er at de trodde at de kunne reise gratis på fatteren sin billett, dette var informasjon de hadde fått av en ansatt hos Narvesen.

Informasjonen som ble gitt er korrekt, i helgene så kan man gjennom familierabatten ta med seg inntil fire barn gratis på en voksen billett. Både Klager og far skriver at denne fatteren er voksen, men han hadde ingen voksenbillett, men en barnebillett, både klager og kontrollør skriver dette. Barnebilletten er allerede en rabattert billett, så den får man ikke ytterligere rabatt på.

Videre så mener de at Klager burde sluppet unna med en advarsel og at det er vanlig praksis. Det er riktig at det utvises skjønn, men det er ingen automatikk i at du slipper med en advarsel første gang du blir tatt i kontroll. Det finnes ingen historikk i reisekortet som blir lagt frem som tyder på at dette er en som vanligvis betaler for seg.

Da personalia skulle oppgis i kontrollen, så velger klager å oppgi falsk personalia, han oppgir et annet navn og en annen fødselsdato enn sin egen. Ruter antar at dette er i hensikt av å slippe unna gebyr. Kontrollørene oppdaget at personalia var feil, og måtte ta kontakt med politiet for å få riktig personalia, dette ble bekreftet i telefonsamtalen med politiet.

Klagers far stiller spørsmål om størrelsen på gebyret, de mener at gebyret er for høyt og at man som 15. åring ikke kan stilles til ansvar, eller er bundet av Ruters transportvedtekt. Transportvedtekten godtar man når man velger å reise med Ruter. Mindreårige - og særlig mindreårige over 15 år - har en avgrenset rettslig handleevne til å inngå hverdagsavtaler, herunder en reiseavtale med Ruter AS. Brudd på den inngåtte avtalen medfører konsekvenser, dvs. plikt til å betale det fastsatte gebyret.

Størrelsen på gebyret er fastsatt av Samferdselsdepartementet, og er for tiden kr 950,- for de som betaler på stedet, eller for de mellom 15 og 18 år, etter fylte 18 år er beløpet kr 1150,-

Det stilles også spørsmål ved om kontrollørene har tillatelse til å holde igjen kunder i en billettkontroll.

Ifølge Ruters Transportvedtekt under punkt 9, som er godkjent av Samferdselsdepartementet med hjemmel i Jernbanelovens § 7 og § 7a, står det:

Tilbakehold kan utøves også mens de opplysninger vedkommende gir, blir verifisert. Dersom den reisende likevel betaler tilleggsavgiftsbilletten, skal tilbakeholdet avsluttes. Tilbakehold kan ikke skje dersom det etter omstendighetene vil være et uforholdsmessig inngrep. Personer under 15 år vil normalt ikke bli tilbakeholdt.

Det er ingen tvil om at klager ikke hadde gyldig billett. Ruter ser alvorlig på at han oppga falsk personalia i kontrollen, og dette er i seg selv grunn til ikke å la han slippe med en advarsel.

Ruter opprettholder på bakgrunn av dette sitt avslag på klagers krav.

Nemnda bemerker:

Klager, som var nær 15 år og fire måneder, ble påtruffet ved billettkontroll uten gyldig billett og ble ilagt et gebyr på kr 950.-.

Det fremgår av Ruters transportvedtekt punkt 5 at den reisende plikter å ha gyldig billett før ombordstigning eller før man passerer kontrollsoner. Av samme bestemmelse fremgår at passasjerer som ved kontroll ikke kan fremvise gyldig billett, vil bli ilagt et gebyr.

Bestemmelsen er objektiv. Gebyr kan således ilegges selv om passasjerer ikke har opptrådt klanderverdig.

Nemnda finner ikke sannsynliggjort at klager ble gitt feil informasjon om familierabatten i Narvesen-kiosken. Det er ifølge Ruter korrekt at inntil fire barn kan reise gratis sammen med en person med voksenbillett i helgene.

I klagen opplyses at fetteren var voksen og hadde månedskort. Fetterens fødselsdato er ikke opplyst, men det månedskort som ble fremlagt av ham var et månedskort for barn, dvs. inntil 15 år. Barnebilletter gir ikke grunnlag for familierabatt.

Nemnda bemerk at det er reisendes ansvar å sørge for gyldig billett.

Når det gjelder klagen over gebyrets størrelse, er standardsatsen kr 950 for personer under 18 år. Nemnda legger til grunn at Ruters kontrollører utviser et visst skjønn overfor unge personer, men dette innebærer ikke at man har krav på å slippe gebyr. I dette tilfellet oppga klager i første omgang uriktig navn og fødselsdato til kontrolløren. Eventuelt grunnlag for å la være å ilagge gebyr er da uansett sterkt svekket.

Når det gjelder tilbakehold av reisende, har kontrollører adgang til dette blant annet når det ved billettkontroll ikke oppgis korrekt personopplysninger. Ruter har opplyst at de normalt ikke holder tilbake barn under 15 år. Klager var 15 år og nær fire måneder.

Nemnda finner etter en samlet vurdering ikke grunnlag for å anbefale at klagen tas til følge.

Vedtak:

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale å ta klagen til følge. Vedtaket er enstemmig.

Nemndas representanter

Nemndsleder Anne Austbø. Forbruker Europa Thomas Iversen. Forbrukerrådet Elise Korsvik. Skyss Annelin Woll Skotnes. Brakar Kjersti Nordgård Danielsen.

De publiserte nemndsavgjørelsene er bearbeidet av stiftelsen Lovdata, som innehar rettighetene til dokumentene.

Utnyttelse av nemndsavgjørelsene til forlagsvirksomhet, distribusjon, drift av søkbare databaser eller

opplæringsvirksomhet krever særskilt avtale med Lovdata. Lovdata avgjør i tvilstilfelle hva som faller inn under nevnte kategorier.